

Arabako kirolari
buruzko aldizkari digitala
Revista digital sobre
deporte alavés

31

Apirila • Abril
2026

Urrezko Kirolariak Deportistas de Oro

“Boleibolaren hazkundera izugarria izaten ari da Arabian”

Nahia Díez (Vitoria-Gasteiz, 2000), Arabako boleibolaren ordezkari nagusia da. Federazioko presidentea izateaz gain, denboraldi honetan estatuko lehen mailara igo den Ekialde taldeko entrenatzaile eta jokalaria ere bada. Erronka handiak dira, baina erizaintzako ikaslea den gazte gasteiztar honek ausardiaz eta boleibolarekiko inplikazio osoz ekiten die.

araba álava
foru aldundia diputación foral

- Zenbat urte daramazu boleibolean?

12 urterekin hasi nintzen, beraz, bizitza erdia baino gehiago eman dut boleibolean. Dena dela, bi etapa bereizten ditut: bata, jokalaria gisa eta, bestea, entrenatzen hasi nintzenean, 15 urterekin. Une hartan konturatu nintzen ez nuela jokalaria soila izan nahi, baizik eta pertsonak prestatu, kirola hobeto ulertu eta boleibolean bete-betean jardun nahi nuela. Ordutik hona, 10 urte eman ditut entrenatzaile gisa, gazteen prestakuntzan eta orain entrenatzaileen prestakuntzan jo eta su, eta, horrez gain, federazioko presidentea ere banaiz gaur egun.

- Boleibola gutxien kirola izanik, zein izan dira zure erreferenteak?

Gehien kirolen bateko gizonezko kirolari bati elkarrizketa egiten badiotzu, ziur aski, esango dizu kirol horretan hasi zela erreferenteren bat zuelako. Nire kasuan, emakumeen kirola izanik eta, gainera, gutxien kirola, oso zaila zen erreferenterik edukitzea. Ez dut jokalaria profesionalik ezagutu nahikoa heldua izan arte. Gaur egun, YouTube eta beste plataforma batzuk ditugu eskura, baina duela gutxira arte ia ezinezkoa zen partidarik ikustea. Adibidez, emakumezkoen selekzioak munduko txapelketa jokatu zuen 43 urtez sailkatu gabe egon ondotik, baina ez zen partidarik eman telebistan. Neska batzuk boleibolean jolasean ikusi eta probatu nahi nuelako hasi nintzen ni. Izugarri gustatu zitzaidan. Gero, urteak igaro ahala, oso diziplinatua nintzenez, kirol horrek txunditu egin ninduen.

- Zure ustez, federazioko txartel gehiago lor daiteke?

Hori ikusarazten saiatzen naiz, batez ere, nesken artean. Masterclass edo maistra eskolaren bat eman dut, Vital Fundazioak babestutako jardunaldietan parte hartu dut eta zenbait jardura sustatu ditut Kanpezun eta Arabako beste toki batzuetan. Orain, nahikoa partaide daude

Arabian, baina erreferenteak falta dira. Erronka horri, hain zuzen ere, heldu nahi diogu federaziotik.

- Ekialde eta Jatorkide taldeak estatuko lehen mailan

Emakumezkoetan, Ekialde taldea eta, gizonezkoetan, Jatorkide taldea igo dira estatuko lehen mailara. Kontaiguzu. Oso pozik eta oso harro nago. 10 urte daramatzat Ekialde taldean harrobia sortzen. Gure taldea gaztea da eta jokalaria asko igaro dira nire eskuetatik 12 urte nituenetik aurrera. Ondoz ondoko bi igoera erdietsi ditugu eta, gure iritziz, gure maila estatuko lehen mailakoa da. Baina horraino iristea, gutxien kirola izanik, ikaragarri kostatzen da: neurriak betetzen ez dituzten instalazioak, Espainiako Federazioak eskatzen duen material jakina, berariazko baloiak... Udan, lan handia egiten dugu babesleak bilatzen, aurrekontua oso handia delako. Sailkapen fasean parte hartu ahal izateko, crowdfunding-a antolatu behar izan genuen. Mutilei ere gauza bera gertatu zaie eta baliabideak bilatu behar izan dituzte. Oso garrantzitsua da gure kirolarientzat kategoria horretan bi talde izatea. Gogorra izan da, baina urteetan egindako lana fruituak ematen hasi dela ikusteak ahalegina biderkatzen du. Hainbesteko kirol eskaintza duen hiri batean, zer dela eta atxikiko zaio neska edo mutil bat boleibolari? Nire ustez, jendeari gustatu egiten zaio ikusten duenean. Kirol dinamiko eta bizi-bizia da, puntuak azkar bai azkar doaz eta lilura handiko kirola da. Ekialde elkarteak, ni hasi nintzenean, oso talde gutxi zeuden; orain boleiboleko 18 talde daude eta saskibaloiko 3 baino ez. Taldeak ikusgai daudenean, gazteek badakite kirol hori badela, eta aukeratzat hartzen dute. Ikusgarritasuna funtsezkoa da: larunbat batean, Aranalde kiroldegira bazoaz eta neska-mutil pila jokatzen ikusten baduzu, agian, kirol horretan hastea erabiliko duzu buruan. Nik beti esaten diet: «zatoz partida bat ikustera». Eta arrakasta dauka.

- Lehen mailan, Ekialde taldeak egoitza aldatu behar izan du. Zergatik?

Iparralde zentrorra joan gara. Aranaldek ez zituen neurriak erabat betetzen, eta zinegotziarekin eta koordinatzailearekin hitz egin ondoren, erabaki genuen onena Iparraldera joatea zela. Ordutegiak ez dira aproposenak, baina denboraldi osoan aritu ahalko gara hor. Logistikaren ikuspegitik, zaila da gure ohiko egoitzatik ateratzea, bertan materiala eta egitura badugulako, baina aldaketak behar bezala lehiatzeko aukera ematen digu.

- Estatuko lehen maila gogorra al da?

Futboleko hirugarren mailaren parekoa da estatuan. Bai, gogorra da. Ekialden, denboraldi honetan sendotzea eta, gero, hazten jarraitzea da gure helburua. Harrobi bikaina dugu 18 talde horiei esker; lanean jarraitzen badugu, aurrera egiten jarraitu ahal izango dugu.

Federazioko presidentearen asmoak

- Zer proiektu ditu Arabako Boleibol Federazioko presidentek?

Oraitxe bertan, ikasten eta oinak lurrean jartzen ari naiz. Eginbehar batzuk ditut, hala nola entrenatzaileen ikastaroak antolatzea, baina nire lehentasuna boleibola ezagutaraztea da eta kirol horretan parte hartzen duten neska-mutilak zaintzea. Federazio batzuek lehiaketa dute buruan, batez ere; nik, ordea, balioak landu nahi ditut: errespetua, laguntasuna eta norberaren garapena. Boleibola ederki dabil Araban; nire asmoa da lehen zeudenen ildoari jarraitzea eta gauzak egitean kirolarekiko eta boleibolean jarduten dutenekiko maitasunean oinarrituta. Gutxien kiroletan, funtsezkoa da hori.

- Arabak ez du hondartzarik. Nola kudeatzen duzue hondartzako boleibola?

Arazo bat da. Hondartzako boleibola federazioaren barruan dago, baina bestelako kiroltzat hartzen da, eta instalazio

espezifikoak behar ditu. Mendizorrotzak ez ditu horretarako neurriak betetzen; beraz, ahal dugun moduan entrenatzen dugu. Behar den moduan lehiatzeko kanpora joan behar dugu: Sestao, Galdakao, Donostia... leku horietan homologatutako zelaiak daude. Vitoria-Gasteizen ere jardunaldiak antolatzen ditugu, baina oso mugatuta daude. Hasteko, balio du, baina neska-mutilek benetan lehiatu nahi dutenean, Arabatik kanpo joan behar dira.

- Zenbat federatu daude gaur egun?

1.000 baino gehiago gara federatuen eta eskolakoen artean. Bost urtean, 300 inguru izatetik mila izatera igaro gara. Hazkundera izugarria da.

- Nola bihurtzen dituzu bateragarri zure bizitza pertsonala eta egiten dituzun kirol zeregin guztiak?

Erizaintza ikasten ari naiz. Boleibolarekin dudak loturagatik denbora gehiago behar dut horretan, baina aurtun laugarren maila amaituko dut, praktikak, hain zuzen ere, eta gero lanean hasiko naiz. Lana eta boleibola uztartzea da nire asmoa; epe luzerako konpromisoa izan nahi dut boleibolarekin.

- Oso ongi hitz egiten duzu boleibolaz eta zure kirolarekiko pasio handia duzu.

Mila esker. Nire ustez, gaztea eta emakumea naizelako ahalegin handia egin behar izan dut nire balioa erakusteko, ikasteko eta prestatzeko, eta egoera horri esker, erraztasun handiz hitz egiten dut kirolari buruz. Nire ongizate eremua da. ✓

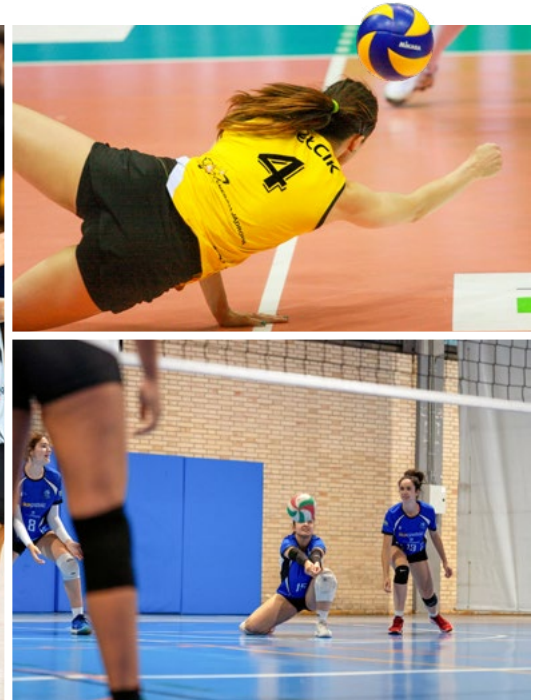
Boleibolaren historia laburra

Gaur egun, boleibola munduan gehien egiten den kiroletako bat da, baina boleibolaren jatorria kirol modernoaren historiako une zehatz batean dago. 1895ean sortu zen, William G. Morgan, Holyokeko (Massachusetts, AEB) YMCA-n gorputz hezkuntzako irakasle gazteak mugimendua, trebetasuna eta taldeko lana uztartzeko jardura fisiko bat asmatu nahi izan zuenean, baina saskibaloia duen berezko ukipen fisikoa izan gabe. Morganek «mintonette» izeneko joko bat asmatu zuen, tenisean, saskibaloian eta badmintonean oinarrituta.

Kirol hori oso azkar hedatu zen. Herrialde askotan dagoen YMCA elkarteak Ipar Amerikan, Asian eta Europan zabaltzen lagundu zuen. Lehen Mundu Gerran, Estatu Batuetako soldaduek Europako kanpamendu militarretara ekarri zuten, eta ohiko jolas jardura bihurtu zen soldadu aliatuen artean. XX. mendearen erdialdean, boleibola ohikoa zen Japonian, Brasilen, Frantzian edo orduko Sobietar Batasunean. 1964an, boleibolak debuta egin zuen kirol olinpiko gisa Tokioko Jokoetan, eta horrek behin betiko sendotu zuen kirolaren munduko garrantzia.

Boleibola Espainian

Aurreko erreferentzia bakanak dauden arren, onartzen da boleibola XX. mendeko lehen hamarkadetan iritsi zela Espainiara, YMCArekin edo kirol jarduera modernoak sustatzen zituzten erakundeekiko harremana zuten hezkuntza, erlijio eta gizarte antolakundeek bultzatuta.

Gerra Zibilaren ondoren, boleibola eskola, institutu, kirol elkarte eta akademia militarretan praktikatzen hasi zen maiztasunez. Jarduera fisikoei garrantzi handia hartu zuten unean uneko hezkuntza sisteman, eta boleibola ondo egokitu zen ikuspegi horretan talde kirol gisa, merkea zelako, garatzen nahiko erraza eta hainbat eremutara egokitze modukoa.

Benetako inflexio puntua 1950ean gertatu zen, Espainiako Boleibol Federazioa sortu zenean. Une horretatik aurrera, lehen txapelketa ofizialak antolatze

oinarriak ezarri ziren, gizonezkoen eta emakumezkoen selekzio nazionalak sortu ziren, nazioarteko arauetara egokitutako araudi bateratua egin zen eta kirola ikastetxeetan eta klubetan zabaltzen aritu ziren.

60ko eta 70eko hamarkadetan, Espainiako boleibolak hazkunde handia izan zuen. Unibertsitateetako eta gazte elkarteetako lotutako klubek lehiaketak antolatu zituzten maiztasunez, bereziki Katalunian, Madrilen, Valentzian eta Kanariar Uharteetan. Emakumeen boleibola ere hazten hasi zen, eta funtsezko garapen espazioa aurkitu zuen ikastetxeetan.

80ko eta 90eko hamarkadetan, boleibolak nazioarteko modernizazio prozesua izan zuen, eta Espainiara ere iritsi zen. Liga nazionalak lehiakor bihurtu ziren, kirolaren presentzia handitu zen komunikabideetan eta jokalaria

atzerritarrak iristen hasi ziren, maila teknikoa hobetuta.

Hondartzako boleibolaren gorakada apartekoa izan zen, eta berehala bihurtu zen ospetsu kostaldeko hirietan. Hazkunde hori 1996an areagotu zen, hondartzako boleibola kirol olinpiko bilakatu zelako. Espainia txapelketa propioak antolatzen hasi zen, eta gaur egun milaka kirolari aritzen dira boleibolean estatu osoan.

Espainiako boleibolaren historiako mugarri garrantzitsuenak 2007an ezarri zen, gizonezkoen selekzioak Moskun egindako Europako txapelketa irabazi zuenean. Lorpen historiko horrek boleibolaren nazioarteko mapan jarri zuen Espainia. Emakumezkoen selekzioek ere, boleibolekoak zein hondartzako boleibolekoak, arrakasta esanguratsuak lortu dituzte Europako kopetan, Mediterraneoko jokoetan eta nazioarteko lehiaketetan. ➤

Arabako boleibolera hurbildu nahi baduzu,

jar zaitez harremanetan
Arabako Boleibol Federazioarekin

ARABAKO SASKIBALOI
FEDERAZIOA
FEDERACIÓN ALAVESA
DE VOLEIBOL

Harremanetarako: 688 783 745

Posta elektronikoa: alavavoley@gmail.com

Webgunea: www.alavavoley.com

Presidentea: Nahia Díez

dxtfem.com/alava/

EL SITIO QUE TE INFORMA SOBRE
EL DEPORTE FEMENINO EN ARABA

ARABAKO NESKEEN KIROLARI
BURUZKO LEKU

LAIA
eskola

Arabako emakumeen jabetzarako eta
berrizantzeko eskola
Escuela para la igualdad y el empoderamiento
de las mujeres de Álava

Kirol Zerbitzua
Servicio de Deporte

araba álava
foru aldundia diputación foral

web.araba.eus/es/deporte